

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJ CLB GROENINGE TE KORTRIJK

Hoofdstructuur	centra voor leerlingenbegeleiding
Instellingsnummer	114744
Instelling	Vrij CLB Groeninge Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Beleidsverantwoordelijke	Jan DEWEERDT
Telefoonnummer	056 24 97 00
E-mail	info@vclbgroeninge.be
Website	www.vclbgroeninge.be
Bestuur	CLB Aan de Leie vzw Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Start- en einddatum doorlichting	19/04/2024- 24/04/2024
Doorlichtingsteam	Martine VRANKEN Pieter BEVERS Béatrice COOPMAN Marleen DOBBELS Geert VERBERCHT

Inhoud

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	5
2	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?	6
3	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?	8
3.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen	8
3.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen	9
3.3	De werkingsprincipes	10
4	Respecteert het centrum de regelgeving?	12
5	Samenvatting	13
5.1	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?	13
5.2	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?	13
5.2.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen	13
5.2.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen	13
5.2.3	De werkingsprincipes	13
6	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Met een brede doorlichting formuleert de onderwijsinspectie een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt het centrum zijn kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en werkingsprincipes?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit (het RclbK) en respecteert het de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt bovenstaande vragen aan de hand van vier onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding
3. een onderzoek naar de werkingsprincipes
4. een onderzoek naar het kernproces versterken van het schoolteam

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van ontwikkelingschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het centrum stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingschalen zijn gebaseerd op het RclbK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft - hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks - een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van het centrum of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het centrum of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding en de dienstverlening.
- De praktijk kan, na vertaalslag naar een andere context, andere centra of andere deelteams inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het centrum zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het centrum gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het centrum kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het centrum aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

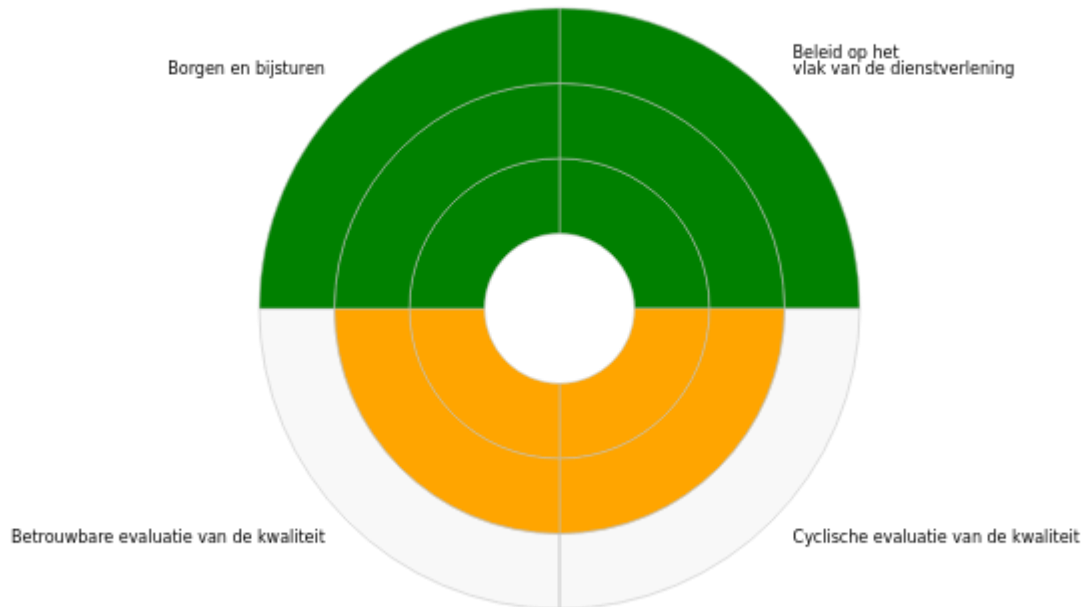
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het centrum een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het centrum bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

Beleid op het vlak van de dienstverlening

Het centrum ontwikkelt de kwaliteit van de dienstverlening systematisch en samenhangend vanuit opeenvolgende jaaractieplannen. Het zorgt voor continuïteit, legt prioriteiten en stemt af met de centra waarmee het sinds het schooljaar 2020-2021 een bestuurlijke samenwerking uitbouwt (VZW CLB aan de Leie). De aandacht voor de doeltreffendheid en de doelmatigheid kan het centrum nog versterken. Het geeft de dienstverlening en de professionalisering samenhangend vorm aan de hand van maatregelen en afspraken op centrumoverstijgend niveau, centrumniveau, teamniveau en individueel niveau. De aansturing is vooral uitgewerkt en geïmplementeerd voor handelingsgerichte diagnostiek en enkele werkingsprincipes. Voor de versterking van het schoolteam is het een uitdaging om de sturing en de ondersteuning van het proces uit te breiden naar alle medewerkers, inhoudelijk te verdiepen en doelgericht af te stemmen op de noden in de scholen. Het centrum ondersteunt de medewerkers, maar kan dat nog meer op maat van de medewerkers vormgeven. Het heeft een medewerker aangewezen voor interne kwaliteitszorg met een doelgerichte opdracht. De kwaliteitszorg krijgt vorm in samenwerking met een stuurgroep op niveau van het centrum en een stuurgroep op niveau VZW CLB aan de Leie en in samenspraak met overleg- en werkgroepen.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit	<p>Het centrum evalueert in het verlengde van het beleids- en jaaractieplan een aantal relevante aspecten van de centrumwerking. De aandacht voor het systematische en cyclische karakter van de evaluaties is een verbeterpunt. Dat geldt voor alle processen in de focus van deze doorlichting. Het centrum laat kansen liggen om de evaluaties te focussen op de kwaliteit van de uitvoering van de versterking schoolteam en de werkingsprincipes, volgens de kwaliteitsverwachtingen in het referentiekader CLB-kwaliteit.</p>
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	<p>Het centrum evalueert zijn kwaliteit beperkt doelgericht op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Het laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij zijn evaluaties. Het is een verbeterpunt om in de evaluaties aandacht te besteden aan de resultaten en effecten van de leerlingenbegeleiding, bijvoorbeeld het realiseren van de minst ingrijpende hulp en het voorkomen van problemen in het functioneren van leerlingen. Het centrum gebruikt de jaarlijkse evaluatie en de samenwerkingsafspraken nog weinig met het oog op een evaluatie van de impact van de professionele samenwerking met de scholen en andere partners op de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding. Zo komt de betrouwbaarheid van sommige evaluaties in het gedrang.</p>
Borgen en bijsturen	<p>Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten. Het is een groeikans om de beeldvorming over de kwaliteit te verdiepen vanuit een meer betrouwbare evaluatie. Het centrum bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is via een digitaal kwaliteitshandboek en andere kanalen. Het werkt met kwaliteitsplannen om verbeteracties vorm te geven. Het is een aandachtspunt om de kwaliteitsplannen in voldoende mate uit te werken vanuit de effectieve kwaliteit van de uitvoering van de dienstverlening en een systeem uit te werken waardoor het cyclische verloop van de verbeteringen kan worden opgevolgd.</p>

3 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

3.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

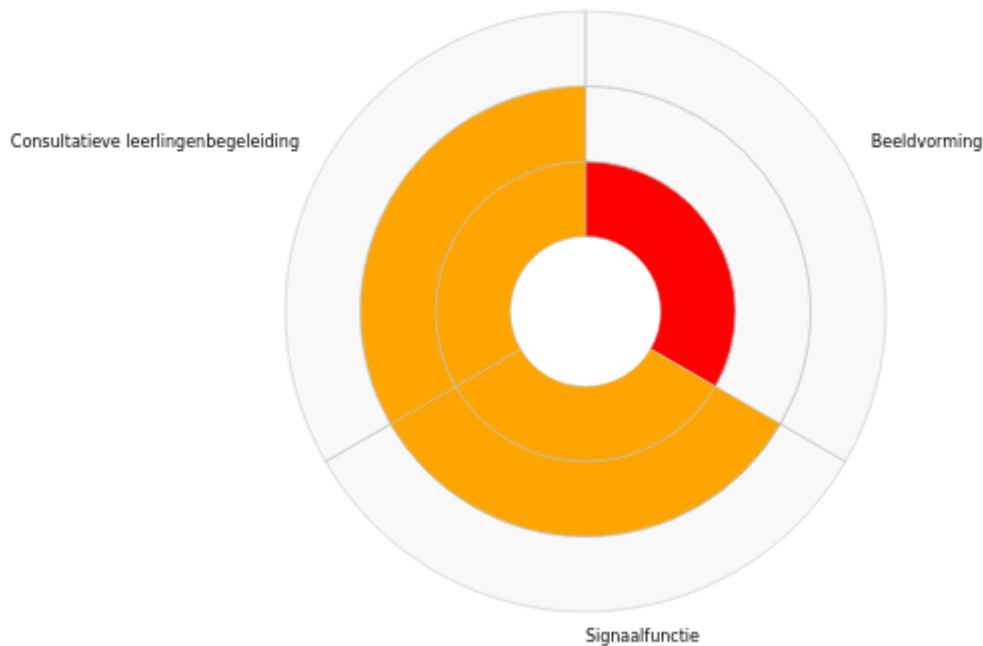

Handelingsgerichte diagnostiek

Handelingsgerichte diagnostiek

De medewerkers doorlopen cyclisch en flexibel een handelingsgericht diagnostisch traject. Ze kunnen nog meer aandacht hebben voor de doelgerichtheid waarmee ze de fasen van het handelingsgericht diagnostisch traject doorlopen en voor het gebruik van de Prodiaprotocollen. De medewerkers benoemen doorgaans de sterktes van de leerling, maar het is een verbeterpunt om deze sterktes actiever te gebruiken met als doel de participatie te realiseren, rekening houdend met drempels in de wisselwerking. Het diagnostisch traject biedt een antwoord op enkele onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling of op enkele ondersteuningsbehoeften van ouders en leraren. Naarmate de ondersteuningsbehoeften weinig specifiek zijn, bieden ze onvoldoende een adequaat antwoord op maat van de leerling en de leeromgeving. Daardoor is het niet altijd mogelijk om de minst ingrijpende hulp te realiseren. De mate waarin de ondersteuning van het vervolgtraject op een adequate wijze wordt ingezet om proactief te handelen, is een verbeterpunt.

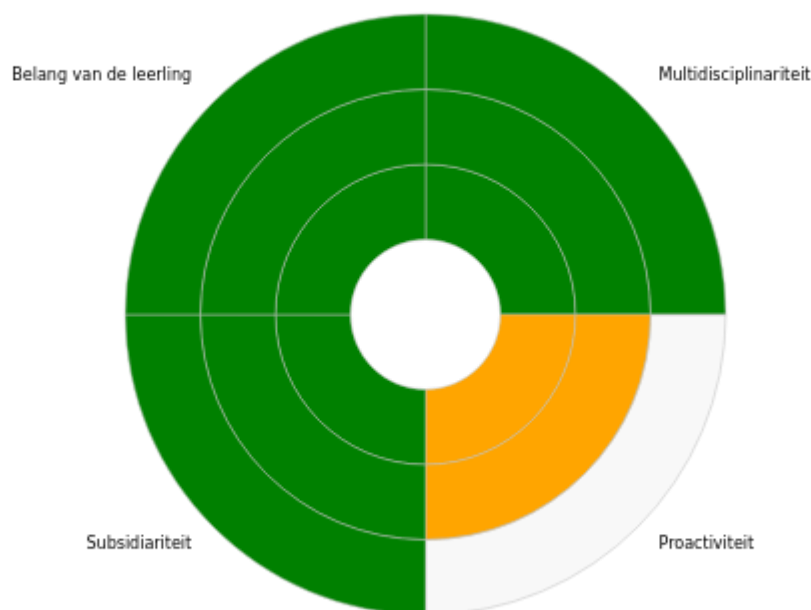
3.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

Beeldvorming	De medewerkers kennen de context en de leerlingenpopulatie van de scholen die zij begeleiden onvoldoende. Het zicht van de medewerkers op de brede basiszorg en verhoogde zorg in de school varieert sterk al naargelang hun ervaring en de continuïteit waarmee ze met het schoolteam samenwerken. De competentie die nodig is om vanuit de samenwerking met de school tot een relevante beeldvorming te komen, is nog onvoldoende verworven. Het gebruik van kwantitatieve en kwalitatieve data is te beperkt om vanuit een objectiverend beeld te bepalen hoe ze de leerlingenbegeleiding kunnen versterken op maat van de leerlingen en het schoolteam. Het antwoord van de medewerkers op de ondersteuningsnoden van het schoolteam binnen de vier begeleidingsdomeinen is daardoor weinig accuraat. Verzamelde gegevens zijn voorlopig enkel in beperkte mate gebruikt in scholen die betrokken zijn bij een pilootproject.
Signaalfunctie	De medewerkers signaleren noden aan de school met betrekking tot de schoolpopulatie of knelpunten in de leerlingenbegeleiding, maar doen dat weinig consequent en doelgericht. Ze baseren zich hiervoor vooral op indicaties vanuit de vraaggestuurde begeleiding en de registratie van herhaalde individuele zorgvragen. Het is een verbeterpunt om deze informatie nog gericht te analyseren met het oog op het signaleren en bespreken van de noden op het vlak van de brede basiszorg. Daardoor laten de medewerkers kansen liggen om de brede basiszorg te versterken.

Consultatieve leerlingenbegeleiding De medewerkers ondersteunen in beperkte mate het schoolteam bij de aanpak van problemen bij individuele leerlingen of een groep van leerlingen. Ze nemen de consultatieve leerlingenbegeleiding doorgaans op naar aanleiding van een vraag van de school en in mindere mate op eigen initiatief bij terugkerende problemen met leerlingen. Daardoor laten de medewerkers nog kansen liggen om de leraren bij de invulling en uitvoering van de verhoogde zorg op de vier begeleidingsdomeinen te versterken.

3.3 De werkingsprincipes

Multidisciplinariteit De medewerkers respecteren een multidisciplinaire aanpak. Ze starten voor elke leerling in begeleiding een multidisciplinair dossier op waarin ze de gegevens van de vraaggestuurde begeleiding opnemen. Ze houden het dossier up-to-date. De medewerkers organiseren met alle disciplines gestructureerd multidisciplinair teamoverleg op basis van criteria en nemen de conclusies van het overleg op in het dossier. Het is een aandachtspunt om bij het doorlopen van een handelingsgericht diagnostisch traject de argumentatie nog meer te onderbouwen en de leerlingen consequent te benaderen vanuit een holistische invalshoek. Het teamoverleg nog meer gebruiken met het oog op proactief handelen en de versterking van het schoolteam, is een groeikans.

Proactiviteit	<p>De medewerkers detecteren nog weinig doelgericht en systematisch de risicofactoren bij de leerling en in de leef- en leeromgeving en ze laten kansen liggen om beschermende factoren te versterken vanuit vervolgotrajecten, signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding. Ze benutten hun expertise doorgaans om alert te reageren op de signalen van leerlingen en ouders, maar kunnen deze signalen nog meer gebruiken om gericht in dialoog te gaan met de school over de begeleidingsbehoeften van de schoolpopulatie. Daardoor laten de medewerkers nog kansen liggen om problemen in het functioneren van leerlingen te voorkomen en te streven naar een daling van de individuele zorgvragen.</p>
Subsidiariteit	<p>De medewerkers werken aanvullend ten aanzien van de school en de ouders en gaan na of de fasen van het zorgcontinuüm worden gerespecteerd. Het is een aandachtspunt om daarbij consequenter de toepassing van redelijke aanpassingen na te gaan, met het oog op het realiseren van de minst ingrijpende vorm van begeleiding. De medewerkers handelen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de leerlingenbegeleiding. Ze gaan in op vragen van leerlingen en ouders en nemen indien nodig de begeleiding op.</p>
Belang van de leerling	<p>De medewerkers stellen in hun werking het belang van de leerling centraal. Ze treden op als vertrouwenspersoon voor de leerling en bewaken doorgaans hun onafhankelijke positie ten aanzien van de school. Tijdens het hulpverleningstraject respecteren de medewerkers de rechtspositie van de minderjarige in de hulpverlening.</p>

4 **Respecteert het centrum de regelgeving?**

Het centrum moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het beleid afstemmen op de noden van de leerlingenpopulatie en de context van het centrum.
  - Decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding van 27/04/2018, Art.7

5 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

5.1 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

- Beleid op het vlak van de dienstverlening ●
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit ◆
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit ◆
- Borgen en bijsturen ●

5.2 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

5.2.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

- Handelingsgerichte diagnostiek ◆

5.2.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

- Beeldvorming ■
- Signaalfunctie ◆
- Consultatieve leerlingenbegeleiding ◆

5.2.3 De werkingsprincipes

- Multidisciplinariteit ●
- Proactiviteit ◆
- Subsidiariteit ●
- Belang van de leerling ●

6 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het centrum een GUNSTIG ADVIES waarbij het centrubestuur zich dient te engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het centrum:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de werkingsprincipes.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen (erkenningsvoorwaarde).